



Onderwerp Informatienota Preventief Jeugdbeleid	
Nummer	2022/1366407
Portefeuillehouder	Leeuwen, B. van
Programma	1.2 Sociale basis
Afdeling	JOS
Auteur	Wierda T. / Oortwijn E.
Telefoonnummer	023-5115099
Email	eoortwijn@haarlem.nl
Kernboodschap	In het coalitieakkoord van 2022-2026 'Actie! Aan de slag voor een sociale, groene en leefbare stad' is extra aandacht voor jeugdpreventie. In de programmabegroting is hiervoor jaarlijks 300.000 euro opgenomen. In deze informatienota wordt u geïnformeerd hoe deze middelen t.b.v. jeugdpreventie ingezet worden per 2023. Uit de GGD Corona-gezondheidsmonitor-jeugd-2021 blijkt dat het risico op eenzaamheid is verdubbeld en het aantal leerlingen met depressieve klachten bijna anderhalf keer zo hoog is. Daarom wordt met de extra preventie-middelen voornamelijk ingezet op het verbeteren van de mentale gezondheid van de Haarlemse jeugd. Daarnaast is er aandacht voor kwetsbare doelgroepen, zoals kinderen van ouders met psychische en/of verslavingsproblemen en kinderen en jongeren in Oost en Schalkwijk. Er is afgelopen maanden hard gewerkt aan een nieuwe stelselinrichting van de sociale basis. Het samenwerkingsverband VanHier heeft een regierol als het gaat om ondersteuning van jongeren in de wijken. Zij staan het dichtst bij de doelgroep en weten ook waar ze de inzet moeten verhogen om het grootste effect te bereiken. Aan VanHier wordt daarom de opdracht verleend om vanuit hun expertise een samenhangend geheel aan projecten en activiteiten te verzorgen om de preventie voor de Haarlemse jeugd te versterken, met extra aandacht voor mentale gezondheid, suïcidepreventie en kwetsbare doelgroepen. In 2023 presenteert het college bovendien een integraal preventief programma voor Jeugd voor de periode 2023-2026. Hierin wordt een overzicht gegeven van het huidige geheel aan preventie op het snijvlak van preventie en jeugdhulp. Er wordt op verschillende terreinen samengewerkt aan preventie voor jeugd, waaronder werk en inkomen, schuldhulpverlening en minima, maatschappelijke opvang, gezondheidsbeleid, sport, onderwijs en jeugdhulp.
Behandelvoorstel voor commissie	Het college stuurt de informatienota ter kennisname naar de commissie Samenleving.

	Het college heeft de toezegging gedaan om de raad te informeren over de inzet van de aanvullende middelen t.b.v. preventie voor jeugd.
Relevante eerdere besluiten	Coalitieakkoord-2022-2026-Actie-Aan-de-slag-voor-een-sociale-groene-en-leefbare-stad Informatienota-Corona-Gezondheidsmonitor-jeugd-2021
Besluit College d.d. 6 december 2022	1. Het college stelt de informatienota aan de commissie vast. de secretaris, de burgemeester,

Inleiding

In het coalitieakkoord van 2022-2026 'Actie! Aan de slag voor een sociale, groene en leefbare stad' is extra aandacht voor jeugdpreventie: "We versterken de jeugdpreventie, met aandacht voor de toenemende problematiek rond suïcide, en versterken de inzet aan de voorkant en reserveren daar budget voor". 'Met specialistische langdurige preventieprogramma's voor jeugd en jongeren in Haarlem kunnen zeer kwetsbare jongeren worden bereikt, die zorg het hardst nodig hebben en die anders afhankelijk zijn van dure zorg'.

In de programmabegroting is hiervoor jaarlijks 300.000 euro opgenomen. In deze informatienota wordt beschreven hoe deze middelen t.b.v. jeugdpreventie ingezet worden per 2023. Het door de raad beschikbaar gestelde budget kan jaarlijks verschillend worden ingezet, afhankelijk van resultaten maar wel op deze problematiek.

Aan het samenwerkingsverband VanHier wordt de opdracht verleend om vanuit hun expertise een samenhangend geheel aan projecten en activiteiten te verzorgen om de preventie voor de Haarlemse jeugd te versterken, met extra aandacht voor mentale gezondheid, suïcidepreventie en kwetsbare doelgroepen.

2. Kernboodschap

Maatregelen als schoolsluitingen en lockdowns hebben een groot effect gehad op onze jongeren. Uit de GGD [Corona-gezondheidsmonitor-jeugd-2021](#) blijkt dat 29% van de leerlingen een matig of hoog risico op eenzaamheid heeft en 33% depressieve klachten heeft. Uit een vergelijking met de Gezondheidsmonitor Jeugd uit 2019 blijkt dat het risico op eenzaamheid is verdubbeld en het aantal leerlingen met depressieve klachten bijna anderhalf keer zo hoog is. Vóór de Coronaperiode was het percentage jongeren met psychische klachten over de jaren redelijk consistent. Daarom wordt nu – zoals in het coalitieakkoord ook aangegeven is – met de extra preventiemiddelen voornamelijk ingezet op het verbeteren van de mentale gezondheid van de Haarlemse jeugd. Daarnaast is er aandacht voor kwetsbare doelgroepen, zoals kinderen van ouders met psychische en/of verslavingsproblemen en kinderen en jongeren in Oost en Schalkwijk.



In de hervormingsagenda Jeugd vanuit het Rijk is er ook speciale aandacht voor de mentale gezondheid van jongeren. Hierbij worden lichte vormen van laagdrempelige hulp voorgesteld die een grote preventieve werking kunnen hebben om zwaardere problematiek te voorkomen.

Met de inrichting van een nieuw stelsel in de sociale basis heeft het samenwerkingsverband VanHier een regierol bij de ondersteuning van jongeren. Vanuit hun expertise als professionals en met ervaring met de doelgroep is de inzet van de aanvullende middelen voor jeugd bepaald.

De financiering van projecten zal (grotendeels) via VanHier verlopen. Zij hebben een belangrijke rol in de jeugdpreventie en zijn reeds betrokken bij het verhogen van de mentale weerbaarheid van jongeren. In afstemming met VanHier is bekeken wat er speelt in de wijk, worden gezamenlijke concrete ambities gesteld en wordt monitoring van de resultaten opgezet. Door samen te kijken naar de resultaten van de activiteiten en daarvan te leren, kan het preventieve jeugdbeleid steeds beter aansluiten bij de jongeren en de ouders. Ook wordt in de projecten nauw samengewerkt met het onderwijs, het CJG en jeugdhulp.

Versterking bestaand aanbod & nieuwe inzet

Zoals gezegd is samenwerkingsverband VanHier reeds betrokken bij het verhogen van de mentale weerbaarheid van jongeren. Dat gebeurt bijvoorbeeld direct in de uitvoering door een partner als PerMens die trajectbegeleiding biedt aan kwetsbare jongeren. Maar ook onderaannemers als Triple Threat en KIKID spelen een belangrijke rol. En op locaties van VanHier worden activiteiten gepland zoals de inloop van @ease.

De extra inzet is enerzijds gericht op verstevigen van bestaand aanbod maar ook op enkele nieuwe initiatieven. Bestaand aanbod wat uitgebreid wordt is de KOPP-KOV cursussen, de suïcidepreventie, voorlichting kindermishandeling en vechtscheidingen en het Summer '23 programma.

Er is ook nagedacht over lacunes op het bestaande aanbod. Hierbij kwam naar voren dat er soms een drempel wordt ervaren door jongeren om met een hulpverlener te gaan praten over je psychische problemen. Het gaat dus ook om het verlagen van de drempel. Het is belangrijk dat jongeren een klik voelen met de 'hulpverlener'. Een project als @Ease waarbij jonge getraïne vrijwilligers op een zeer laagdrempelige manier zorgen voor een inloop, een online chat of telefonisch contact leidt tot makkelijker contact dan een afspraak bij een officiële hulpverlener. Ook andere organisaties zoals Museum van de Geest, KIKID en Triple Threat dragen met projecten bij aan het voorkomen van psychische problemen bij jongeren. Voorlichting op scholen en via social media hebben een groot bereik en hiermee kan het onderwerp bespreekbaar worden gemaakt en dit kan bijdragen aan normalisatie.

3. Consequenties

Het doel van de extra inzet op preventie is dat kinderen en jongeren mentaal weerbaarder worden, dat ze makkelijker over hun gevoelens kunnen praten, dat ze beter op de hoogte zijn van wat ze nodig hebben om gezond en veilig op te groeien en dat ze weten bij wie ze om hulp kunnen vragen

wanneer ze er zelf niet uitkomen. Het doel is dat de mentale gezondheid van kinderen en jongeren verbetert en bovendien de druk op de jeugdhulp wordt verminderd.

4. Vervolg

Voor het geheel aan preventie voor jeugd wordt in 2023 een integraal uitvoeringsprogramma preventie opgesteld in afstemming met gerelateerde beleidsterreinen, waaronder werk & inkomen en gezondheidsbeleid.

In 2023 wordt het onderzoek van de GGD Gezondheidsmonitor Jeugd herhaald. De resultaten hiervan worden verwacht in 2024. Op basis van die resultaten wordt bekeken of het beleid aangescherpt moet worden.

5. Bijlage

1. Overzicht extra Projecten preventie jeugd